

Tilstandsrapport

Måselvskolen 2016

Vekst,
utvikling og
fremtid

Forsidebilde: Elever fra Mellebygd Kultur- og Oppvekstsenter som programmerer datastyrte LEGO-roboter på Vitensenteret på Finnsnes

Innholdsfortegnelse

LÆRINGSPLAKATEN	3
Innledning.....	4
Oppsummering og konklusjon	5
Bemanning, elever og økonomi	7
Kommentar.....	9
Kvalitetsplanen for Målselvskolen 2015-2018.....	10
Skalaforklaring.....	10
Datagrunnlaget.....	11
Fokusområdet lesing og skriving i alle fag.....	12
Skolenes egenvurdering	12
Resultater fra brukerundersøkelsene	13
Kartleggingsprøve i lesing på 2.trinn	15
Nasjonale prøver i lesing	15
Mestringsnivå 5.klassetrinn.....	16
Mestringsnivå 8. klassetrinn.....	17
Mestringsnivå 9. klassetrinn.....	18
Kommentar.....	19
Fokusområdet vurdering	20
Skolenes egenvurdering	20
Elevundersøkelsen.....	21
Foreldreundersøkelsen.....	23
Kommentar.....	23
Fokusområdet læringsmiljø	24
Skolenes egenvurdering	24
Elevundersøkelsen.....	25
Foreldreundersøkelsen.....	26
Utvikling over tid	27
Mobbing	30
Kommentar.....	31
Kommunens system for kvalitetssikring i skolen.....	33
Kommentar.....	33

LÆRINGSPLAKATEN

Skolen og lærebedriften skal:

- 1. gi alle elever og lærlinger/lærekandidater like muligheter til å utvikle sine evner og talenter individuelt og i samarbeid med andre**
- 2. stimulere elevenes og lærlingenes/lærekandidatenes lærelyst, utholdenhet og nysgjerrighet**
- 3. stimulere elevene og lærlingene/lærekandidatene til å utvikle egne læringsstrategier og evne til kritisk tenkning**
- 4. stimulere elevene og lærlingene/lærekandidatene i deres personlige utvikling og identitet, i det å utvikle etisk, sosial og kulturell kompetanse og evne til demokratiforståelse og demokratisk deltakelse**
- 5. legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene og lærlingene/lærekandidatene kan foreta bevisste verdivalg og valg av utdanning og fremtidig arbeid**
- 6. fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter**
- 7. stimulere, bruke og videreutvikle den enkelte lærers kompetanse**
- 8. bidra til at lærere og instruktører fremstår som tydelige ledere og som forbilder for barn og unge**
- 9. sikre at det fysiske og psyko-sosiale arbeids- og læringsmiljøet fremmer helse, trivsel og læring**
- 10. legge til rette for samarbeid med hjemmet og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen**
- 11. legge til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte**

Innledning

Det er fastsatt i opplæringsloven og privatskoleloven at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld. nr. 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeieren, dvs. av kommunestyret, fylkestinget og den øverste ledelsen ved de private grunnskolene, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd.

Målselv kommune har lagt frem tilstandsrapporten som omhandler tilstanden og kvaliteten i grunnskolen i Målselv kommune siden det ble et lovkrav. Våre rapporter har tidligere vært svært omfattende med mange forskjellige mål. Høsten 2015 ble «Kvalitetsplan for Målselvs skolen 2015-2018» vedtatt og kommunestyret vedtok at den årlige tilstandsrapporten skulle redusere målepunktene slik at det skulle rapporteres ihht satsingsområdene i kvalitetsplanen. Årets rapport er den 2. i rekken som bare rapporterer på satsingsområdene fra kvalitetsplanen. Tilstandsrapporten er derved blitt et mye bedre verktøy for å videreutvikle skolen på bakgrunn av Kvalitetsplanen.

Tilstandsrapporten for 2016 er utarbeidet av skolefaglig rådgiver i tett dialog med rektorene og kommunalsjef. Skolene har deltatt ved å framskaffe resultater, analysering og vurdering ut fra de oppsatte fokusområdene. Mesteparten av datamaterialet er nå registrert elektronisk og derfor lettere å samle inn og bearbeide en tidligere.

Innledningsvis vises det til Læringsplakaten (på forrige side) som sammen med den generelle delen av læreplanen danner utgangspunkt for læreplaner for fagene i Kunnskapsløftet. Den forteller hva som er skolens overordnede oppdrag og ansvar. I tillegg til grunnleggende ferdigheter og faginnhold har skolen et oppdrageransvar. Sluttmålet for det 12-årige skoleløpet er ”å anspore den enkelte til å realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode – å fostre til menneskelighet for et samfunn i utvikling.”

Oppsummering og konklusjon

Tilstandsrapporten for 2016 er laget over samme lest som for 2015 da den ble totalt endret fra tidligere. Nå rapporteres vi bare på fokusområdene fra «Kvalitetsplanen for Målselvskolen 2015-18». Dette betyr at det er færre områder som omtales, men analysene er grundigere med informasjon både fra skolenes egenvurdering, brukerundersøkelsen og nasjonale prøver.

Når vi skal analysere tallmateriale fra brukerundersøkelsene og nasjonale prøver må vi være oppmerksom på «De små talls lov»: Variasjon for en skole over tid er større enn variasjonen på både kommune-, fylkes- og spesielt og nasjonalt nivå. Når gruppene vi sammenligner er små, hos oss har vi helt nede i noen få elever, vil variasjonen bli større på grunn av tilfeldige forskjeller i elevforutsetningene i hvert årskull eller skole. Dette gjør at særlig små skoler skal være forsiktige med å se på endringer fra år til år. Vi har derfor valgt å ikke gå helt ned på skolenivå men rapporterer for hele Målselvskolen samlet.

Hovedfunn i tilstandsrapporten viser at det foregår mye godt arbeid i Målselvskolen som gir gode resultater ut fra begrensede ressurser. Vi ligger for det meste over eller likt med snittet i fylket og landet på alt unntatt økonomi.

Bemanning, elever og økonomi

- Elevantallet er øket med 35 elever, noe av dette skyldes økning i asylsøkere
- Bemanningen er øket noe fra i 2015 grunnet økning i elevantallet
- De totale kostnadene har økt litt, men driftsutgiftene til undervisning har sunket mye
- Målselv ligger lavest i kostnader pr elev til undervisning i fylket
- Den prosentvise andelen av kommunens driftsutgifter til grunnskoleopplæring har sunket de siste 4 årene

Lesing og skriving i alle fag

- Elever og foreldre er godt fornøyd med skolenes arbeid
- Faglige resultater på nasjonale prøver på 8. trinn er litt lavere enn landssnitt. For både 5. og 9. trinn er vi litt bedre enn landet, men det er stor forskjell mellom jenter og gutter. Vi har for mange gutter som scorer på de laveste nivåene og få på øverste nivå. Vi har større andel jenter som er flinke i lesing, og de flinkeste er veldig flinke. Det vil være viktig å sette inn målrettede tiltak for å bedre leseresultatene til guttene.
- Kommunens deltagelse i den nasjonale satsinga på «Språkkommune» og vil være et viktig for å bedre elevens ferdigheter

Vurdering

- Fokusområdet vurdering viser at vi har god praksis og som også oppleves god av både elever og foreldre. Vi ligger stort sett over landssnitt på det meste. Både elever, foreldre og egenvurderingen til skolene samsvarer godt på de områdene vi må forbedre oss.
- Fokus framover må derfor settes på at elevene må få bedre kjennskap til vurderingskriteriene og bli mere delaktig i utformingen av både mål og deltagelse i vurderingsarbeidet.

Læringsmiljø

- Foreldre og elever er godt fornøyd med læringsmiljøet og vi ligger godt an i forhold til snittet i fylket og landet selv om tallene fra elevundersøkelsen har hatt en liten nedgang i 2016

- Skolenes egenvurdering har hatt bedring på mange områder.
- Skolenes systematiske og planmessige arbeid med trivselsfremmende tiltak, tiltak mot mobbing, avdekking av mobbing og andre planlagte tiltak i årshjulet for læringsmiljø har hatt ønsket effekt
- Bruken av programmene Zippys venner på barnetrinnet og MOT på ungdomstrinnet anses også som å ha god effekt.
- Andelen elever som føler seg mobbet er omtrent som tidligere år og vi ligger stort sett på samme nivå som landet og fylket.
- Det kan også nevnes at 2 av skolene i kommunen har hatt tilsyn fra Fylkesmannen på «arbeidet med elevenes psykososiale miljø» der avvikene er lukket uten at skolene har fått noen pålegg

Kommunens system for kvalitetssikring i skolen

- Skoleeier har i 2016 hatt tett dialog med skolene og gjennomført skolebesøk på alle skolene, både før skolestart og etter nyttår
- Kvalitetsplanen er i tillegg til kommunens kvalitetssystem gode verktøy for å sikre kvaliteten i skolen
- Innføring og bruk av bedre analyseverktøy har forbedret kvalitetssikringen av faglige resultat både for skoleeier og på den enkelte skole.
- Det er innkjøpt et databasert system med årshjul som skal lette både kontroll og dokumentasjon på at skolene etterlever opplæringsloven og forskrifter, systemet skal innføres før neste skoleår
- Høsten 2017 starter arbeidet med revidering av Kvalitetsplanen.

Det har i 2016 fremdeles vært et stort fokus på læringsmiljø. Dette har tatt mye fokus, men vurderes som helt riktig ressursbruk slik at elevene trives på skolen og har det bra. Oppsummert ser vi at ressursene i Måselvskolen er svært små og dette utfordrer på alle nivå. Det er grunn til å berømme de ansatte som tross ressursituasjonen fortsatt står på og skaper gode resultater.

Bemanning, elever og økonomi

Bemanning faste stillinger

Nøkkeltall	2014	2015	2016
Årsverk grunnskolene, inklusiv Sameskolen	102,63	101,9	104,70

Kilde GSI.

Indikator og nøkkeltall	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Tallet på elever	811	773	728	732	767
Tallet på skoler	7	7	7	7	7
Tallet på kontaktlærere	62	59	58	58	63
Tallet på lærere	108	108	104	105	110

Kilde Skoleporten

Tallet på elever, lærere, kontaktlærere og årsverk har øket en del fra forrige år som følge av den store tilstrømmingen av asylsøkere.

Fakta om enheten/nøkkeltall fra Kostra

Faktatabell (Kostra) Grunnskole	2014	2015	2016	Komm. gruppe 11.	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	104 342	107 333	108 973	113 036	104 666
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	76 933	87 280	80 478	91 343	83 849
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år	17 837	13 219	19 876	16 774	17 158
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år	5 116	2 785	5 035	3 195	2 197
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter	15,8	18,8	15,8	19,2	19,0
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,3	9,0	9,8	8,3	7,8
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	20,1	20,3	25,8	19,3	17,5
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	41,5	40,2	41,5	.	41,1

Kilde SSB pr 15.03.2017

Regnskap for 2016

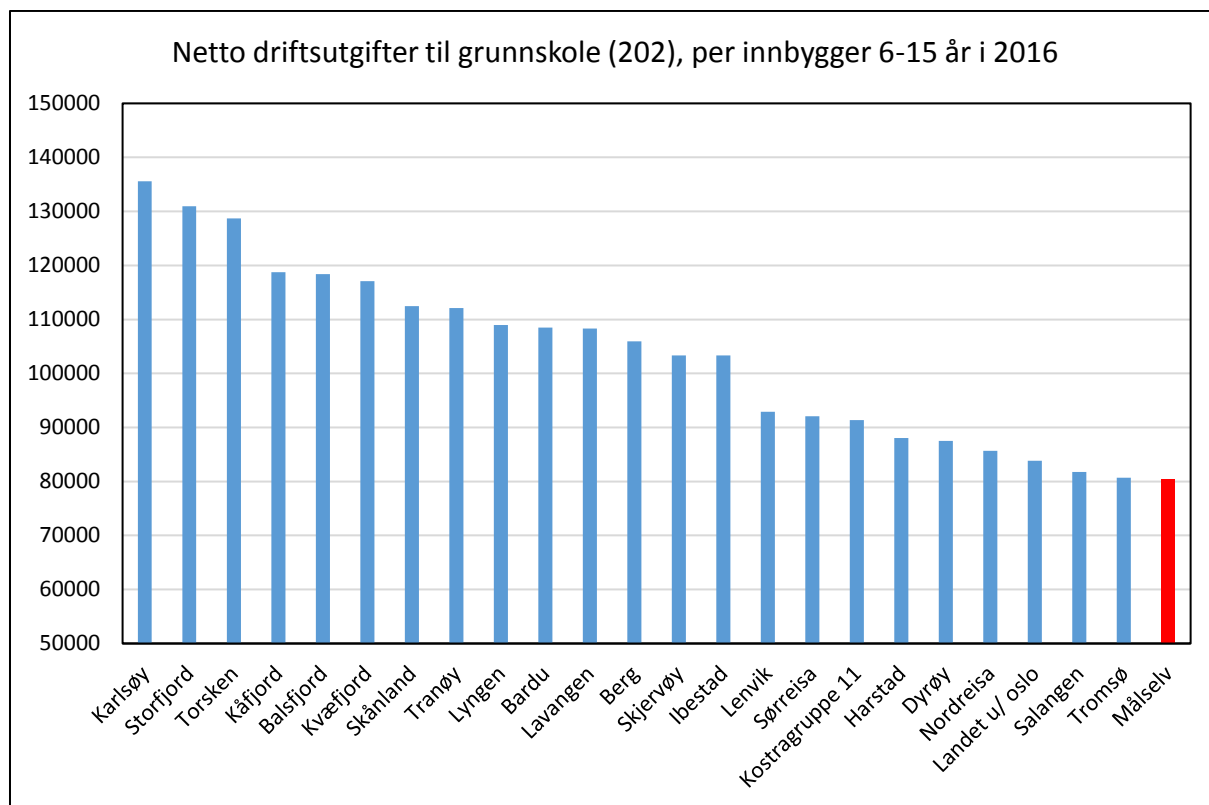
Driftsregnskapet pr. 31.12.2016	Regnskap	Budsjett	Avvik kr	Forbruk i %
Målselvskolen	75 518 845	78 547 819	-3 028 974	96,14 %

Kilde: Visma Enterprise

Overskuddet for 2016 er enda høyere enn overskuddet for 2015. Dette skyldes i hovedsak innkjøps- og vikarstoppen samt større inntekter på eksternfinansierte elever.

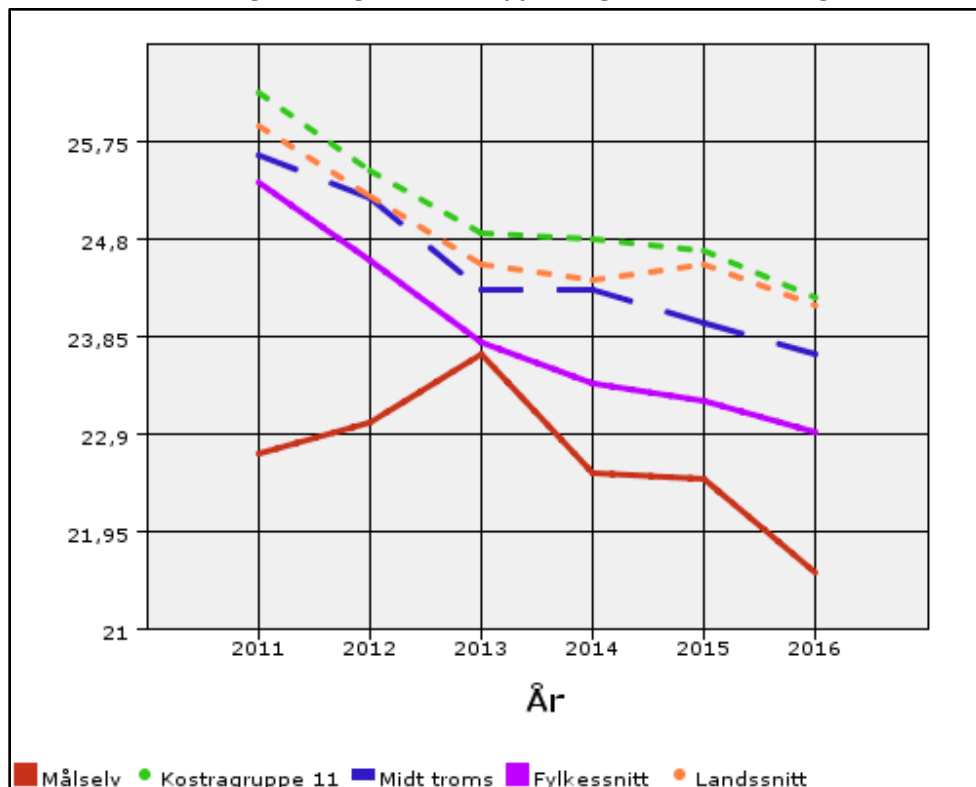
Sammenligning med andre kommune

Vi har valgt å ta med 2 tabeller som viser Målselv sammenlignet med andre kommuner. Den første tabellen viser netto driftsutgifter til grunnskolen (funksjon 202) per elev. Dette viser utgiftene kun til undervisning der utgifter til skolelokaler, skyss og sfo ikke er med. Vi ser at Målselv ligger aller lavest i kostnader pr elev i fylket. Vi er i tillegg også lavere enn kostragruppe 11 og landet utenom Oslo.

Figuren nedenfor viser utviklingen de siste 5 årene på den prosentvise andelen av kommunens netto driftsutgifter som brukes til grunnskolen. Her er det også en sammenligning med kostragruppe 11, fylket og landet. Alle har hatt en nedgang de siste årene, men det er bekymringsfullt at Målselv også her ligger lavest og har hatt en større reduksjon enn de andre.

Andel netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring av netto driftsutgifter i alt

Kilde: Arena, kostra-analyse.

Kommentar

Antallet elever har for 3 året hatt en økning og vi er nå på omtrent samme nivå som i 2013. Prognosene viser at elevtallet vil synke igjen neste år. Antallet lærere, kontaktlærere og årsverk har også hatt en økning.

Vi ser av kostratallene at de totale kostnadene for grunnskolesektoren har gått litt opp, men dette skyldes i hovedsak økning i kostnadene til skolelokaler og skyss. Dersom vi ser kun på kostnader til undervisning så har tallene gått kraftig ned. Hvis vi i tillegg sammenligner oss med andre kommuner i fylket og kostragruppa så er vi helt på bunnen når det gjelder kostnader til undervisning.

På grunn av større inntekter enn budsjettet og innkjøpsstoppen som ble innført gikk Målselvs skolen med et mindreforbruk på over 3 mill i 2016. Dette er 4 året på rad at skolene har et mindreforbruk i forhold til budsjettet. Målsettinga er å bruke de midlene som er budsjettet for hele året, men stram budsjettkontroll fram til høsten for å unngå å gå i minus kombinert med innkjøpsstopp gjør at skolene ikke får brukt hele budsjettet.

Når vi sammenligner oss med fylket, kommunegruppe 11 og andre kommuner i fylket ser vi at vi bruker svært lite penger på Målselvs skolen. Når vi tar geografi og skolestruktur i betraktning så er det bemerkelsesverdig når vi ser hva de andre kommunene bruker. De ansatte i Målselvs skolen opplever at ressursene i skolen er på et minimumsnivå og nedgangen kan ikke fortsette uten at det får konsekvenser.

Kvalitetsplanen for Måselvskolen 2015-2018

Kvalitetsplan for Måselvskolen skal bidra til å nå vår visjon om å utvikle en framtidsrettet skole. Vi ønsker å skape en skole som gir rom for aktivt utviklingsarbeid og som stimulerer til et ønske om å videreutvikle egne kunnskaper og ferdigheter i et trygt, inspirerende og faglig godt læringsmiljø for alle aktørene i skolen.

Gjennom å fokusere på noen prioriterte områder settes det tydelige krav og forventninger for skolene. Dette er et viktig styringssignal for å utvikle kvaliteten i skolen, og resultatoppfølgingen av den enkelte skole. Måselvskolen skal skape et best mulig grunnlag for elevenes læring ved å legge til rette for økt utbytte av læringsarbeidet, både faglig og sosialt. Læringslyst og læringstrykk skal prege Måselvskolen i årene framover. I dette arbeidet er det viktig å opprettholde og skape gode samarbeidsrelasjoner innad i skolene, mellom skolene, med foreldre og andre aktører. Kvalitetsplanen for Måselvskolen 2015-2018 er første strategiske skritt i denne retning.

Gjennom kvalitetsplanen ønsker Måselv kommune som skoleeier å sikre kvaliteten i arbeidet som gjøres på hver skole, som del av vårt forsvarlige system i henhold til Opplæringslovens §13.10 krav til skoleeier om å ha et forsvarlig system for vurdering og om kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir oppfylte. Kvalitetsplanen har fokus på lesing og skriving i alle fag, vurdering, læringsmiljø og system for kvalitetssikring. I henhold til denne prioriteres arbeidet. Dette er for øvrig i tråd med regjeringa sin satsing på tidlig innsats.

På bakgrunnen av kvalitetsplanen har den enkelte skole utarbeidet sine lokale handlingsplaner som spesifiserer egne satsinger med lokale mål. Planen skal være styrende for det som skjer i klasserommet. Kvalitetsplanen ble vedtatt i kommunestyret 5/11 2015 og 2016 er derfor det første hele året der skolene har brukt kvalitetsplanen.

Kvalitetsplanen setter ikke spesifikke og konkrete mål for hvert fokusområde, men viser til tegn på god praksis. Vurdering om praksisen er god har vi gjort ved å ta med ei egenvurdering fra skolene i tillegg til resultater fra brukerundersøkelser og nasjonale prøver. Høsten 2017 starter arbeidet med revidering av kvalitetsplanen til neste planperiode.

På bakgrunn av kvalitetsplanen har vi en svært bevisst satsing vha Regionen på utviklingsarbeid for å støtte opp om både lokale og nasjonale satsingsområder:

- Søkt og blitt med på språkkommunesatsinga
- Bruk av språkløyper både i barnehager og grunnskolen
- Ansatt ressurslærere for lesing og skriving i regionen
- Vi er med på den nasjonale ordningen med lærerspesialister i lesing og skriving på skolene
- Opprettet «lærende nettverk» både i kommunen og i regionen.

Skalaforklaring

For å gjøre det lettere å få et bilde av tilstanden har vi valgt å bruke trafikklys for å illustrere måloppnåelsen både i egenvurderingene og undersøkelser det vi sammenligner oss med fylket og resten av landet.

På egenvurderingene er grønn god praksis, gult er bra praksis men bør bedres og rødt er tegn på at det må gjøres endringer. Vi har i tillegg tatt med ei trendpil som viser utviklingen fra forrige år.

På brukerundersøkelsene viser grønn at vi er på lik linje eller bedre enn fylkes- og landssnitt, gult viser at vi ligger mellom fylket og land, mens rødt viser at vi scorer dårligere enn både fylkes- og landssnitt. Skalaen på brukerundersøkelsene går fra 1 til 5, der 5 høyeste oppnåelige score.

Datagrunnlaget

Tallmaterialet i rapporten er i hovedsak hentet fra Kostratall fra SSB pr. 15/3 2017, elevundersøkelsen fra UDIR november 2016, Foreldreundersøkelsen fra UDIR november/desember 2016 og kartleggingsprøver og nasjonale prøver fra UDIR i 2016.

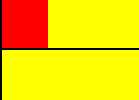
Det er viktig å poengtere at på elevundersøkelsen er alle elevene i 5-10. klassetrinn med. Skoleporten (der media får sine tall) viser bare tallene for 7. og 10. årstrinn. Vi har valgt å ta med alle klassetrinnene siden dette gir et riktigere bilde av tilstanden i Måselvskolen. På elevundersøkelsen hadde vi i 2016 en svarprosent på 93,7% og på foreldreundersøkelsen var vi dessverre lavere og der havnet vi på 54,3% som var en gledelig forbedring på 8% fra 2015. Tallmaterialet, figurer og grafer er hentet fra UDIR sin rapportportal, Skoleporten og 2 nye analyseverktøy som er tatt i bruk i 2016 (Conexus Insight og Conexus Engage).

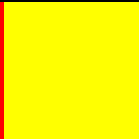
Fokusområdet lesing og skriving i alle fag

Lese- og skriveopplæringen handler om både begynneropplæring og fortsettende opplæring i lesing og skriving. Den første lese- og skriveopplæringen handler mye om begreper. God begrepsopplæring er en grunnleggende forutsetning for all tenkning og læring. Begrepsutvikling henger nøye sammen med kognitiv utvikling – evnen til å tilegne seg kunnskap. Det er viktig at barn lærer begreper som går over fra det konkrete stadiet og over i den abstrakte tenkningen. For å tilegne seg ny kunnskap på høyere klassetrinn er det avgjørende at elevene har et godt begrepsapparat.

Lesing og skriving må trenes i alle fag på alle trinn for oppnå målet om at alle elever skal oppnå en funksjonell lese- og skriveferdighet etter 10. trinn. Lese- og skriveopplæringen i alle fag må ta høyde for at kravene til koding, ordforståelse, leseforståelse og strategiske ferdigheter øker i takt med krav som stilles i de tekstene som elevene møter. Ferdighetene både må og skal utvikles i samme takt. Det ferdighetsnivået som er tilstrekkelig for å lese "enkle tekster med sammenheng og forståelse" på 2. trinn er ikke nødvendigvis tilstrekkelig for å møte krav om "å orientere seg i store tekstmengder" på 10. trinn. Elevene i Målselvskolen skal gjennom det tiårige skoleløpet tilegne seg funksjonell lese- og skriveferdighet.

Skolenes egenvurdering

Lesing og skriving i alle fag, tegn på god praksis	Skolenes vurdering		
Elevene skal lese og arbeide med et bredt tekstutvalg på alle klassetrinn			 ↗
Elevene skal lære om og benytte ulike lese- og skrivestrategier i arbeidet med fagtekster			↗
Elevene skal være delaktig i å utforme vurderingskriterier og vurdere eget arbeid i lesing og skriving			→
Lærerne legger vekt på lesing, skriving, språk- og begrepsutvikling og synliggjør dette i alle fagplaner/periodeplaner			↗
Lærerne følger opp den enkelte elev gjennom kartlegging og undervisvurdering og setter inn tiltak			↗
Lærerne skal ha innsikt i og ta i bruk ulike strategier for lesing og skriving av fag- og skjønnlitteratur som kan være relevant for sin elevgruppe			↗
Lærerne skal på tvers av fag samarbeide og aktivt ta i bruk lese- og skrivestrategier			→
Lærerne skal modellere og veilede elevene i deres utvikling av lese- og skrivestrategier			↗
Lærerne gir kontinuerlig undervisvurdering og framovermeldinger i lese- og skriveutviklingen			 ↗

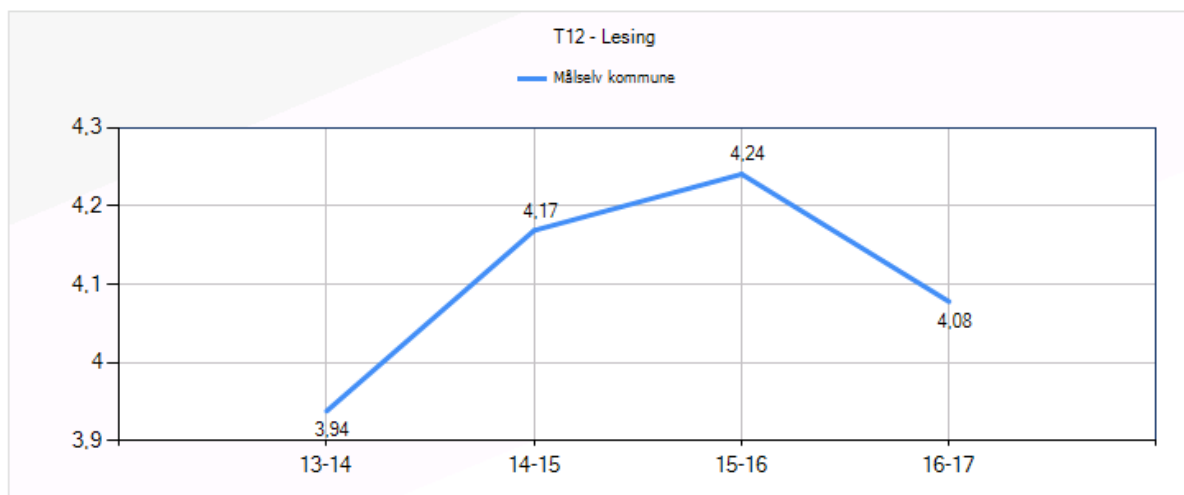
Lesing og skriving i alle fag, tegn på god praksis	Skolenes vurdering		
Læreren har ansvar for å sette i gang og opprettholde et godt samarbeid med hjemmet i forbindelse med elevenes lese- og skriveopplæring, språk- og begrepsutvikling			 ↗
Foreldrene og lærerne samarbeider om å stimulere elevenes lese- og skriveglede og aktiv bruk av biblioteket			 ↗
Foreldrene skal utvikle bevissthet om ulike lese- og skrivestrategier			 ↗
Foreldrene leser et variert tekstutvalg sammen med sine barn			 ↗
Skolens ledelse har ansvar for at resultater fra kartlegginger og nasjonale prøver følges opp internt i skolen og i samarbeid med PPT			 ↗
Skolens ledelse har ansvar for at lærere samarbeider og aktivt tar i bruk lese- og skrivestrategier i undervisningen			 ↗

Vi ser at skolene vurderer praksisen sin som ganske god med mye gult og grønt. De fleste orådene har hatt en økning fra 2015. De områdene som har rødt er på områder der eleven skal være med på å bestemme vurderingskriterier og foreldrene sin deltagelse i lese- og skrivearbeidet. Dette kan henge sammen med at lærerne er usikre på hvor stor grad de kan pålegge foreldrene å bruke f.eks bibliotek og lese varierte tekster.

Resultater fra brukerundersøkelsene

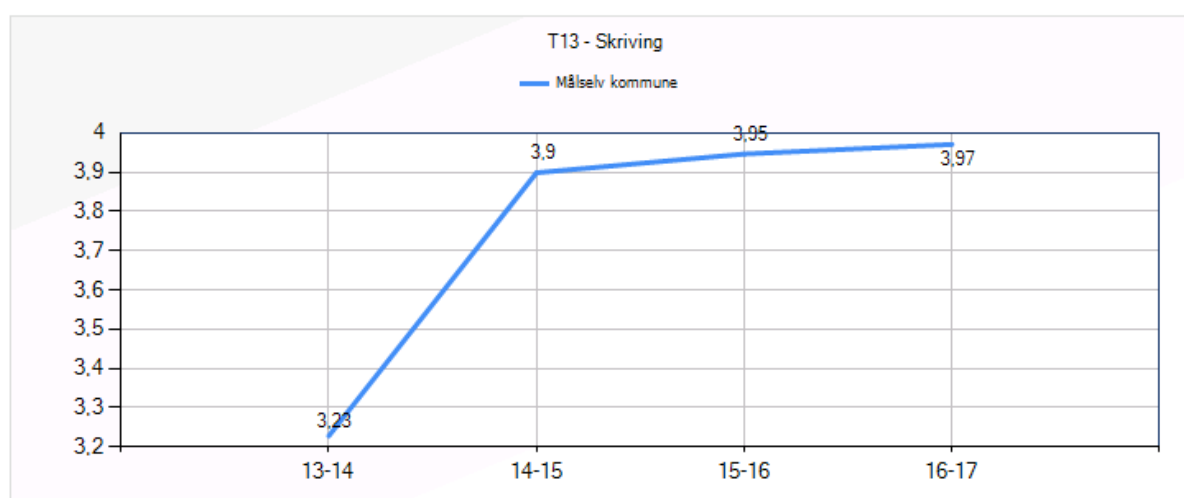
Spørsmål om lesing fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
På skolen lærer jeg hvordan jeg skal lese ulike tekster for å lære	4,2	4,1	4,1
På skolen lærer jeg hvordan jeg skal arbeide med teksten før jeg leser den	4,1	4,0	4,0
Jeg lærer hvordan jeg kan arbeide med en tekst for å forstå den	4,0	4,1	4,1
Jeg lærer hvordan vi kan arbeide med nye ord og begreper for å forstå dem	4,1	4,1	4,1

Resultatene fra elevundersøkelsen er 1 til 2 tideler lavere enn i 2015, men det er naturlige svigninger fra år til år og ikke en trend.

Spørsmål om lesing fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Jeg har inntrykk av at barnet mitt lærer hvordan han/hun skal lese ulike tekster for å lære	4,2	4,1	4,0
Jeg har inntrykk av at barnet mitt lærer hvordan han/hun skal arbeide med teksten før den leses	4,0	3,9	3,9
Jeg har inntrykk av at barnet mitt lærer hvordan han/hun kan arbeide med en tekst for å forstå den	4,0	3,9	3,9
Jeg har inntrykk av at barnet mitt lærer hvordan han/hun kan arbeide med nye ord og begreper for å forstå dem	4,0	3,9	3,8

Spørsmål om skriving fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Lærere viser meg eksempler på gode tekster før jeg skriver selv	3,9	3,8	3,8
Lærere viser meg hvordan jeg kan skrive gode tekster	4,0	4,0	3,9

Spørsmål om skriving fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Jeg har inntrykk av at lærerne viser barnet mitt eksempler på gode tekster før han/hun skal skrive selv	3,9	3,9	3,9
Jeg har inntrykk av at lærerne viser barnet mitt hvordan han/hun kan skrive gode tekster	3,9	3,9	3,8

Resultatene fra både elev- og foreldreundersøkelsen på spørsmålene og lesing og skriving er bedre enn fylket og landsbasis og vi har derfor grønt på alle spørsmålene. Utviklingen de 3 siste årene har for Målselv sin side har hatt en stigende tendens med en liten reduksjon på lesing for 2016.

Kartleggingsprøve i lesing på 2.trinn

Kartleggingsprøve lesing 2. trinn	2013	2014	2015	2016
Over kritisk grense	82,1%	89,2 %	81,5 %	71,4%
På eller under kritisk grense	17,9%	10,8 %	18,5 %	28,6%

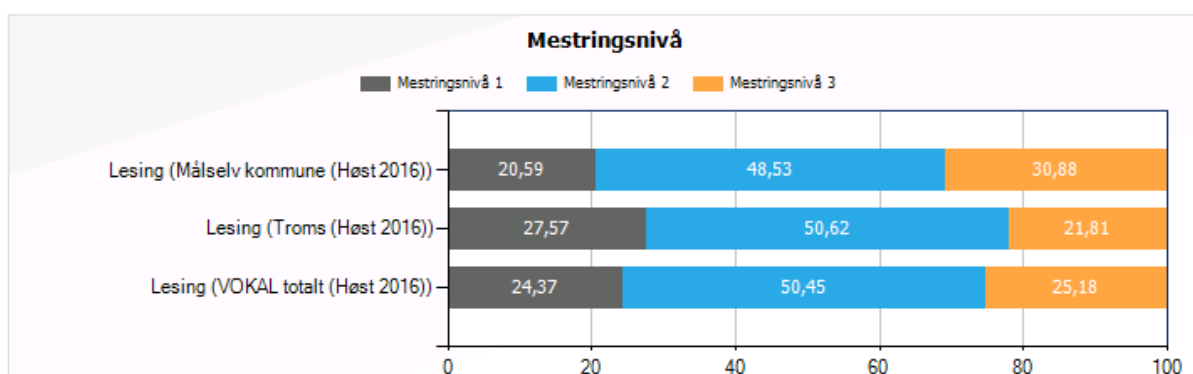
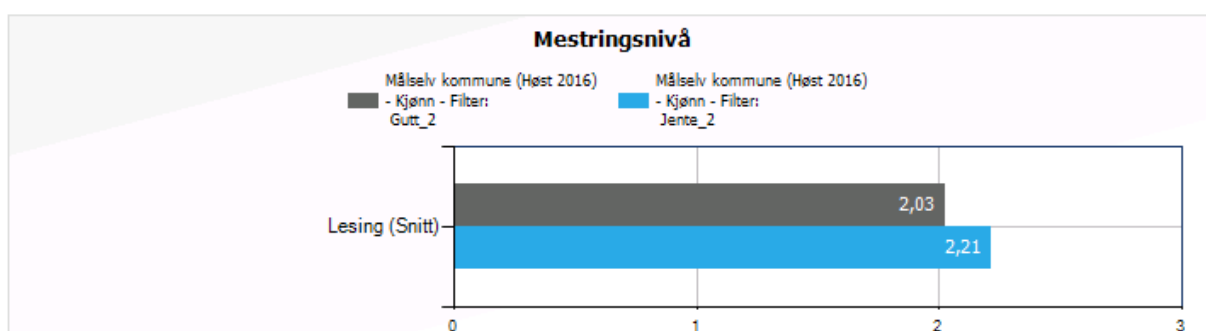
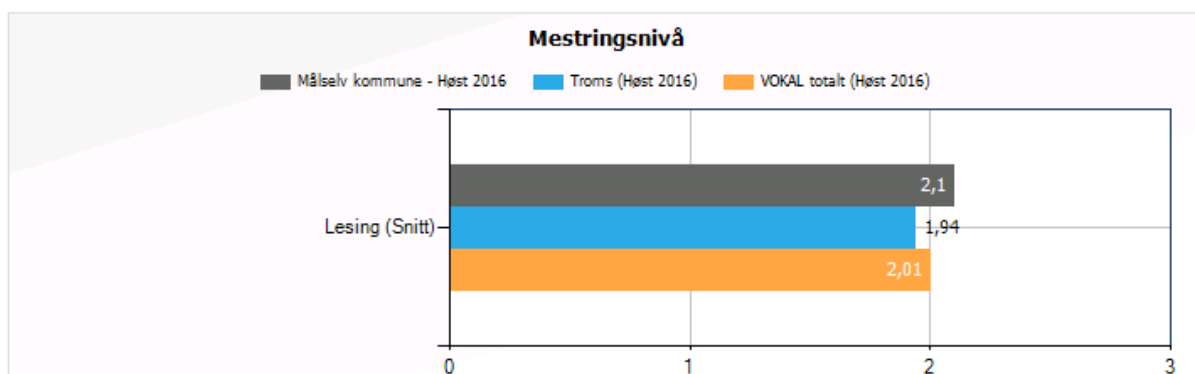
Kartleggingsprøvene er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet (UDIR) for å identifiserer de elevene som er under kritisk grense, slik at skolen kan sette inn tiltak for å få disse elevene over grensa. Resultatene skal ikke brukes til å sammenligne skoler eller kommuner. Dei sier ingenting om kvaliteten på en skole. Dersom resultatene viser at en elev har behov for ekstra oppfølging, skal foreldrene få tilbakemelding om prøveresultatene og bli informerte om hvilke tiltak skolen setter inn. Det vil være noe variasjon mellom årsklassene, men det viktigste her vil være å sette inn nødvendige tiltak på de som scorer under kritisk grense. I Conexus Engage får den enkelte elev forslag om tiltak for å komme over kritisk grense. De siste årene har vi hatt en stigende tendens i elever over kritisk grense, men i 2015 og 2016 hadde vi en økning av elever under kritisk grense

Nasjonale prøver i lesing

Nasjonale prøver i lesing, gjennomsnittlig poengsum	Målselv	Troms	Nasjonalt
5. klassesetrinn	52,0	49,0	50,0
8.klassesetrinn	49,0	51,0	50,0
9.klassesetrinn	54,0	51,0	54,0

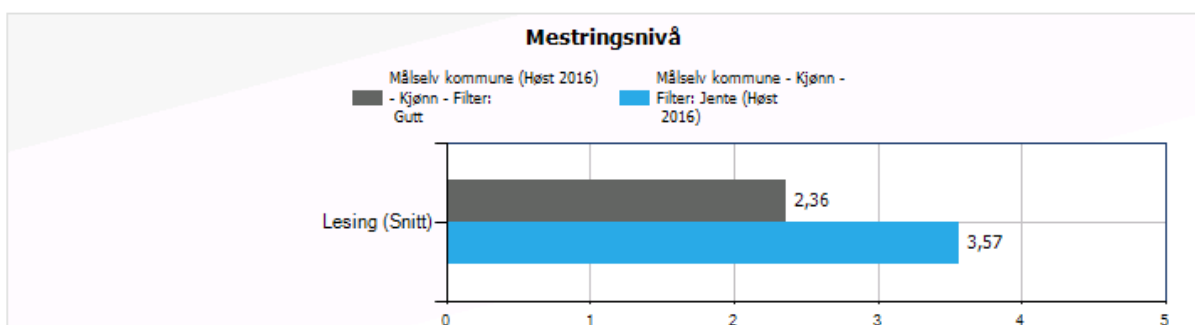
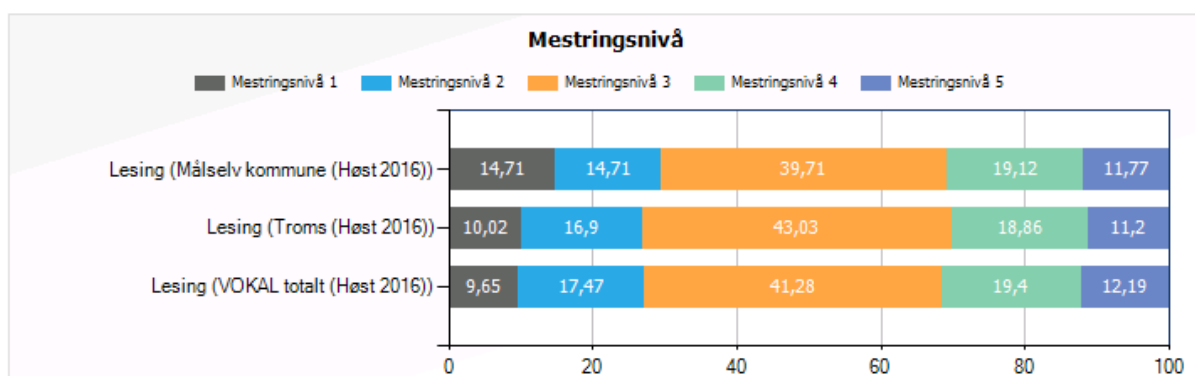
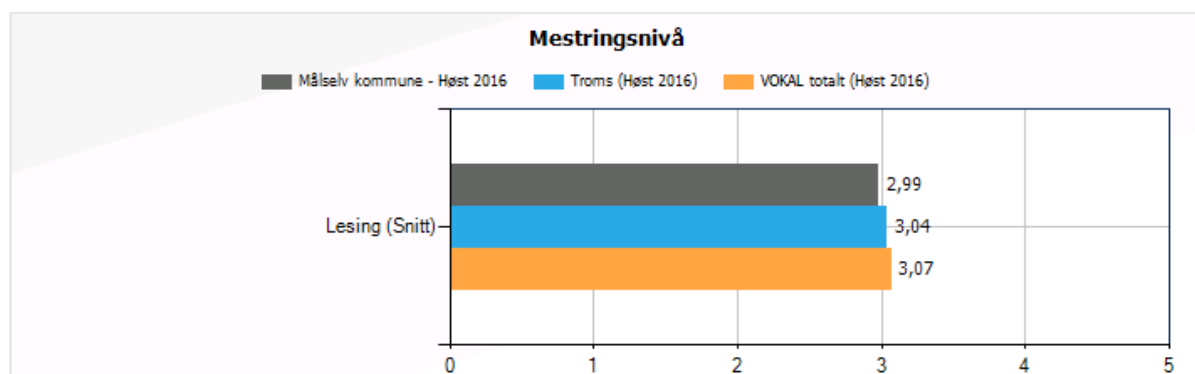
På gjennomsnittlig poengsum på 5.trinn har vi hatt en kraftig økning i 2016 og ligger nå over både nasjonalt snitt og fylkessnittet. På 8 trinn har vi hatt en liten nedgang og ligger under både fylket og landet, mens på 9 trinn er vi godt over fylket og likt med landssnitt. Nedenfor ser vi litt nærmere på mestringsnivåene og fordelingen mellom kjønnene på de forskjellige klassesetrinnene.

Mestringsnivå 5.klassetrinn

For 5. klassetrinn er det 3 mestringsnivå. Her ser vi at på gjennomsnittet er vi bedre enn i 2015, nå er vi bedre enn både fylket og landet mens vi i fjor lå litt lavere. Forskjellen mellom kjønnene har endret seg siden i fjor. Guttene har forbedret seg litt fra 2016 mens jentene har hatt en større forbedring og er nå blitt bedre enn guttene. Målselv har færre elever på de laveste nivåene og flere på høyeste nivå enn både fylket og landet. Dette er ei god utvikling.

Mestringsnivå 8. klassetrinn

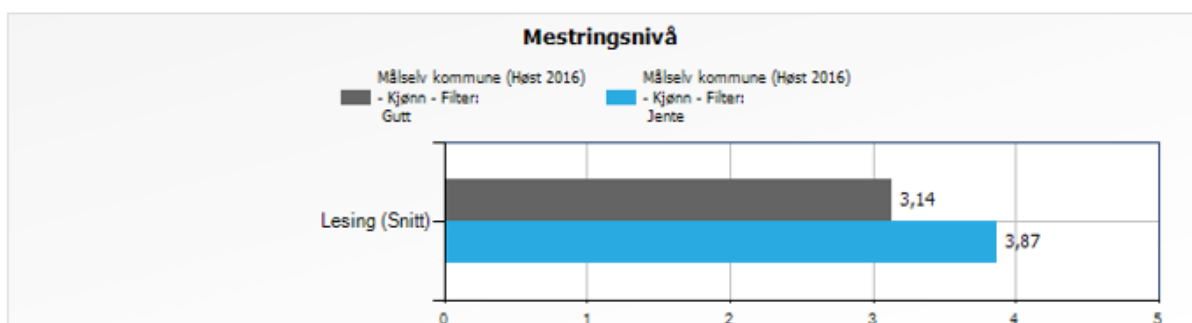
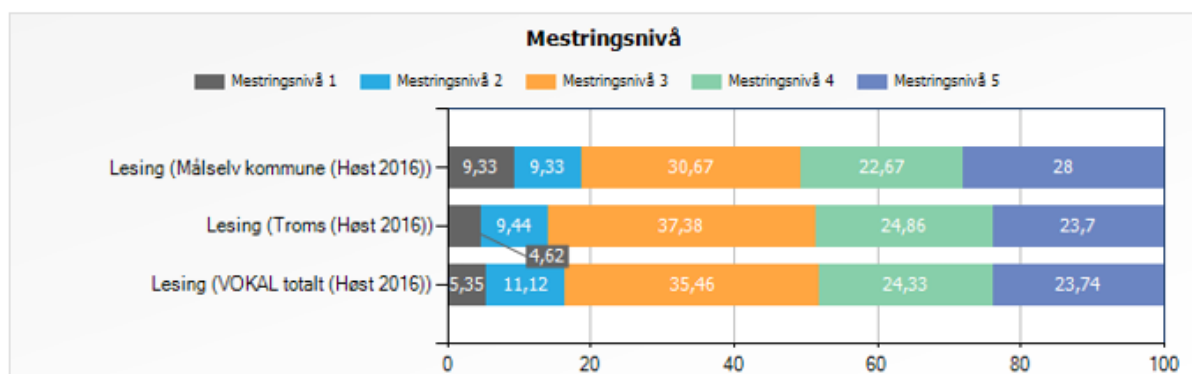
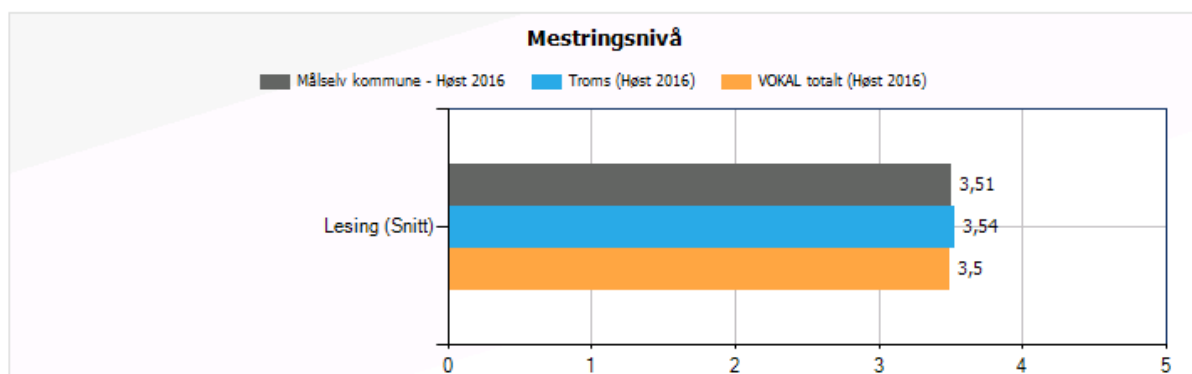

På 8. og 9. trinn er det 5 mestringsnivå. På 8. trinn har vi hatt en liten økning fra 2015, men vi ligger fortsatt litt under snittet for fylket og hele landet. Forskjellen mellom jentene og guttene er blitt større enn på 5.trinn, nå er jentene blitt mye bedre enn guttene. Dette skyldes at det er færre gutter som scorer på de 2 høyeste nivåene og flere som presterer på nivå 1. For jentene så skiller de seg ut ved at det er færre på nivå 1 og flere på nivå 4 og 5, og dermed er de også bedre enn jentene både i fylket og på landsbasis.

Den stor forskjellen mellom jentene og guttene er bekymringsfull dersom dette viser seg å bli en trend. Det vil derfor være viktig å sette inn tiltak for å heve guttenes ferdigheter slik at de kan komme opp mot samme høye nivå som jentene.

Både på fylkesnivå og landsnivå er har jentene høyere score enn guttene, men ikke så stor forskjell som i Målselv.

Mestringsnivå 9. klassetrinn

Her ligger vi mellom snittet for fylket og hele landet, men forskjellene er svært små og alle har hatt en liten bedring fra 2015. Forskjellen mellom jentene og guttene er omtrent på samme nivå som i 2015, men vesentlig mindre enn forskjellen på 8. klassetrinn. I år. Jentene på 9. trinn i Målselv scorer fremdeles mye høyere enn jentene i fylket og på landsbasis mens guttene ligger lavere enn både landet og fylket.

Fordelingen mellom de 5 mestringsnivåene viser at guttene har en økning både på øverste og laveste nivå, mens de 3 midterste nivåene har fått en jevn reduksjon. At flere skårer på øverste nivå er bra, men det er bekymringsfullt at antall på laveste nivå er øket. For jentene så er fordelingen på mestringsnivåene omtrent som i 2015, og det er fremdeles mange flere som skårer på øverste nivå enn i landet og fylket.

Kommentar

På fokusområdet lesing og skriving viser tallene både fra elev- og foreldreundersøkelsen at de er godt fornøyd, scoren til Målselvs skolen er høyere enn både landet og fylket og det er også gledelig at utviklingen de siste årene har en positiv tendens. I skolens egen vurdering er man mere kritisk til egen praksis, spesielt på områder med delaktighet fra elever og foreldre vurderes det at praksisen må bedres.

Når det gjelder kartleggingsprøvene så har leseferdighetene på 2.klassetrinn gått litt ned også i år og skolene har satt inn særskilte tiltak for de enkelte elevene som er under kritisk grense.

På de nasjonale prøvene i lesing ligger vi litt under nasjonalt snitt 8 trinn og vi har litt for mange elever som er på laveste nivå. På 5 trinn har vi hatt en stor forbedring fra 2015. De som har hatt størst framgang er jentene og de er i år også bedre enn guttene på 5.trinn. Denne forskjellen har øket kraftig til 8 trinn der jentene scorer mye bedre enn guttene.

For 9.trinn ligger vi mellom fylkessnittet og landet. Forskjellene er svært små og vi har hatt en økning fra 2015. Ser vi litt nærmere på fordelingen mellom gutter og jenter er forskjellen redusert fra 8.trinnet i år. Jentene skårer fremdeles langt bedre enn snittet i fylket og nasjonalt. Vi har større andel jenter som er flinke i lesing, og de flinkeste er veldig flinke.

Oppsummert så er både elever og foreldre fornøyd, men skolene mener at vi har flere områder der vi må forbedre praksis. Faglige resultater er litt lavere enn vi ønsker og det vil være viktig å sette inn målrettede tiltak for å bedre leseresultatene til guttene. Kanskje kan årsaken til den store forskjellen mellom kjønnene være at dagens skole er blitt en «jenteskole» med for lite praktisk og relevant opplæring for guttene.

Kommunen ble våren 2016 med i den nasjonale satsinga på «språkkommuner» og utover høsten ble en strategiplan for dette arbeidet utarbeidet. Her har vi et spesielt fokus på å heve ferdighetene hos guttene og det vil bli interessant å se hvor raskt dette vil føre til ønsket forbedring.

På grunn av endringer i nasjonale datasystemer og regler for offentliggjøring (prikkeregler) får vi bare statistikk på nasjonale prøver for de 2 siste årene.

Fokusområdet vurdering

God vurderingspraksis er et viktig virkemiddel for å realisere Kunnskapsløftets målsetting om økt læringsutbytte for alle elever. Vurderingsarbeidet som skjer i skolen, har som mål å øke elevenes læring og utvikling. Forskriftene til opplæringsloven har et tydelig regelverk for hvordan vurderingsarbeidet skal skje og bruker begrepene *underveisvurdering* og *sluttvurdering* for å skille mellom den vurderingen som har elevenes videre læring og utvikling som mål, og den vurderingen som gir informasjon om elevenes kompetanse ved endt opplæring.

Forskrift for individuell vurdering bygger på eksisterende kunnskap om hva som best hjelper elevene underveis i læringsarbeidet.

Begrepet «vurdering for læring» brukes om det vurderingsarbeidet som foregår mellom lærer og elev underveis i opplæringen. «Vurdering for læring» tydeliggjør at det er en sammenheng mellom elevenes læring og det vurderingsarbeidet som gjøres på alle områder i skolen.

Forskning viser at elever lærer best når:

- De forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
- De får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på eget arbeid og prestasjon
- De får råd om hvordan de kan forbedre seg
- De er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling
- Foreldre og lærere sammen støtter opp om elevenes læringsmiljø

Elevene i Målselvs skolen skal oppleve en vurderingspraksis som fremmer læring og gi god informasjon om egen kompetanse.

Skolens egenvurdering

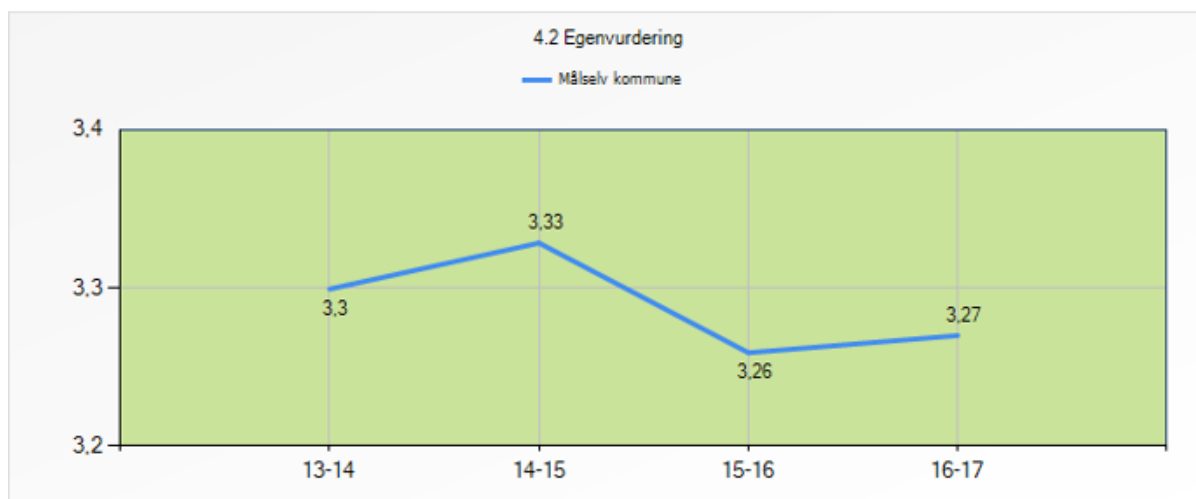
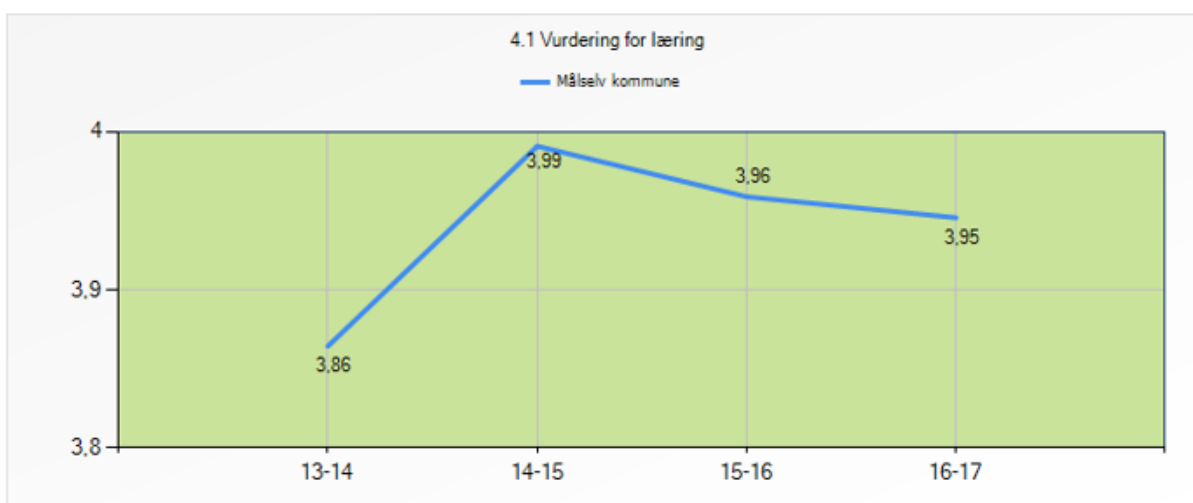
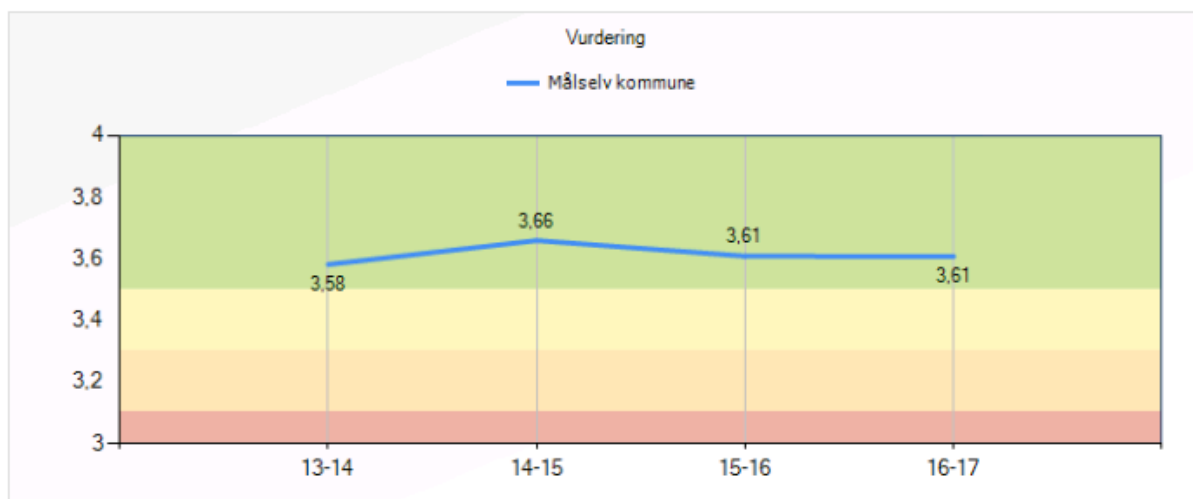
Vurdering, tegn på god praksis	Skolens vurdering		
Elevene vet hva de skal lære og kjenner til kompetansemålene i fagene			↗
Elevene og deres foreldre vet hva som vektlegges i vurderingen og hva som kreves på de ulike kompetansenivå			↗
Elevene får presise, faglige tilbakemeldinger om kvalitet på eget arbeid og mottar veiledning for å bedre sine prestasjoner			↗
Elevene trenes i å vurdere kvaliteten av eget arbeid og om læringsmålet er nådd			↗
Elevene opplever at underveisvurdering og sluttvurdering samsvarer			↗
Foreldre får nødvendig informasjon i forkant av og i utviklingssamtalen			↗
Foreldre og skole avklarer ansvarsområder og forventninger til hverandre			↘

Vurdering, tegn på god praksis	Skolenes vurdering		
Lærerne synliggjør og formidler målsettinger for læringsarbeidet			↗
Lærerne legger til rette for egenvurdering i læringsarbeidet			→
Lærerne har nødvendig kompetanse innenfor området vurdering			→
Skolens ledelse stimulerer og tilbyr personalet kompetanseheving i vurdering			↗
Skolens ledelse støtter de ansatte og gir jevnlig tilbakemeldinger på utført arbeid			↗
Skolens ledelse sikrer at resultater brukes systematisk som grunnlag for videreutvikling av pedagogisk praksis – både individuelt og på lag/team/trinn			↗

Skolenes egenvurdering har forbedret seg på de aller fleste områdene, de fleste områdene er nå gule eller grønne som viser at skolene er mere fornøye i år enn i fjor. De områdene som må ha fokus for forbedring er i hovedsak at elevene må involveres mere i vurderingsarbeidet, både mht kjennskap til kompetansemålene, vurderingskriterier og trenes mer i å vurdere eget arbeid i tillegg til at foreldrene må involveres bedre.

Elevundersøkelsen

Spørsmål om vurdering fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Forklarer lærerne hva som er målene i de ulike fagene slik at du forstår dem?	4,2	4,1	4,1
Forklarer læreren godt nok hva det legges vekt på når skolearbeidet ditt vurderes.	4,1	4,0	4,0
Forteller lærerne deg hva som er bra med arbeidet du gjør?	3,9	3,9	3,9
Snakker lærerne med deg om hva du bør gjøre for å bli bedre i fagene?	3,9	3,8	3,8
Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene?	3,7	3,4	3,5
Får du være med og foreslå hva det skal legges vekt på når arbeidet ditt skal vurderes?	3,2	3,1	3,1
Får du være med og vurdere skolearbeidet ditt?	3,1	3,0	3,0
Jeg får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan jeg utvikler meg i faget	3,6	3,5	3,5

På alle spørsmålene om vurdering ligger vi likt eller over lands- og fylkessnitt. Selv om forskjellene er små er dette svært gledelig og tyder på at vi er på rett vei. Ser vi på utviklingen de siste årene så ligger vi på samme nivå som tidligere, forskjellene de siste årene er svært marginale og vi ligger inne på grønt område. Vi må likevel holde fokuset oppe på vurderingsarbeidet slik at vi blir enda flinkere til å fortelle elevene hva som er bra med arbeidet de gjør og involvere dem mere i vurderingsarbeidet. Dette samsvarer også med egenvurderingen fra skolene.

Foreldreundersøkelsen

Spørsmål om vurdering fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Jeg har inntrykk av at barnet mitt forstår hva som er målene i de ulike fagene	4,2	4,1	4,1
Jeg har inntrykk av at barnet mitt vet hva det legges vekt på, når skolearbeidet hans/hennes vurderes	4,2	4,1	4,1
Jeg har inntrykk av at barnet mitt vet hva som kreves for å oppnå de ulike karakterene ved halvårsvurdering i fag	4,0	4,1	4,0
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får tilbakemeldinger om hva som er bra med arbeidet han/hun gjør	4,5	4,4	4,3
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får tilbakemeldinger om hva han/hun bør gjøre for å bli bedre i fagene	4,5	4,3	4,2
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med på å foreslå hva det skal legges vekt på, når skolearbeidet skal vurderes	3,9	3,8	3,7
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med på å vurdere sitt eget skolearbeid	4,0	3,9	3,7
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan han/hun utvikler seg i faget	4,2	4,1	4,0

Foreldrene er godt fornøyd med vurderingsarbeidet i Målselvs skolen og vi ligger på eller over landssnittet på alle spørsmål. Resultatene for Målselv er omtrent som i fjor, mens landet og fylket har en liten nedgang på noen av områdene.

Kommentar

Fokusområdet vurdering viser at vi har god praksis og som også oppleves god av både elever og foreldre. Vi ligger stort sett over landssnitt på det meste. Både elever, foreldre og egenvurderingen til skolene samsvarer godt på de områdene vi må forbedre oss. Fokus framover må derfor settes på at elevene må få bedre kjennskap til vurderingskriteriene og bli mere delaktig i utformingen av både mål og deltagelse i vurderingsarbeidet.

Fokusområdet læringsmiljø

Med læringsmiljøet forstås de miljømessige faktorene i skolen som har innflytelse på elevenes faglige og sosiale utvikling. Disse faktorene er i hovedsak relatert til vennskap og deltagelse i sosiale og faglige fellesskap, samt relasjoner til medelever og lærere. Andre viktige faktorer er klasseledelse, normer og regler, verdier, forventninger til læring og det fysiske miljøet i skolen. Det er en klar sammenheng mellom et godt læringsmiljø og gode faglige resultater.

Fire forhold har avgjørende betydning for å utvikle et godt læringsmiljø: ledelseskompetanse, lærerkompetanse, elevens medvirkning og skole-heimsamarbeid.

Med ledelseskompetanse menes her skoleeier og skoleleders oppfølging av lovverket og evne til å skape et positivt klima for kontinuerlig arbeid med læringsmiljøet.

Med lærers kompetanse menes her relasjonskompetanse, kompetanse i klasse- og undervisningsledelse samt faglig og fagdidaktisk kompetanse.

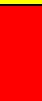
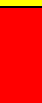
Elevene skal ta aktivt del i og ha reell innflytelse på arbeidet med klassemiljøet og læringsmiljøet på skolen.

I samarbeid mellom hjem og skole må skolens og foreldrenes gjensidige forventninger være tydelige og avklarte. Foreldre skal delta i arbeidet med læringsmiljøet i klassen og i skolens formelle samarbeidsorganer.

I Målselvskolen skal arbeidet med læringsmiljøet være systematisk, kunnskapsbasert og omfatte hele skolen. Alle skolene har et årshjul for arbeidet med læringsmiljøet som evalueres og revideres før utgangen av hvert skoleår.

Elevene i Målselvskolen skal oppleve et læringsmiljø preget av struktur, åpenhet og inkludering som gir trygghet og som fremmer læring. Skolen skal være utformet slik – innvendig og utvendig- at den ivaretar elevenes helse og trivsel og legger til rette for varierte lærings- og arbeidsmåter.

Skolenes egenvurdering

Læringsmiljø, tegn på god praksis	Skolenes vurdering		
Elevenes ressurser brukes aktivt i opplæringen			
Elevene får tilpasset opplæring som sikrer gode mestringsopplevelser			
Elevene bruker ulike læringsstrategier			
Elever og foreldre opplever reell mulighet til medvirkning på egen skole			
Skolens planer synliggjør systematisk arbeid med sosial kompetanse og trivselsfremmende tiltak			

Læringsmiljø, tegn på god praksis	Skolenes vurdering		
Skolen arbeider systematisk med å oppnå gode faglige resultater			→
Skolen praktiserer nulltoleranse mot mobbing			→
Skoleleder arbeider aktivt for at skolens samarbeidsorganer jevnlig diskuterer saker knyttet til læringsmiljø			↗
Skoleeier og skoleleder arbeider systematisk og målrettet med kompetanseheving av ansatte i skolen			↗
Skolebyggene legger til rette for fleksibilitet og gode læringsarenaer			↗
Skolens uteområder stimulerer til lek, læring og fysisk aktivitet på alle trinn			→
Skolebygningene, inventar og uteområder blir jevnlig vedlikeholdt			→

Egenvurderingene viser mye god praksis på området og en bedring på de fleste områdene fra 2015. Elevenes ressurser kan utnyttes bedre og både foreldre og elever har for liten innvirkning på egen skole. I tillegg oppfattes ikke skolebygningene som fleksible gode læringsarenaer, uteområdene stimulerer ikke til læring og fysisk aktivitet på alle trinn og vedlikeholdet er mange misfornøyd med. Skolene ser fram til å få på plass erstatninger for lekeapparatene som ble fjernet høsten 2016.

Elevundersøkelsen

Indekser om læringsmiljø fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Trivsel	4,3	4,3	4,3
Støtte fra lærer	4,2	4,2	4,2
Støtte hjemmefra	4,3	4,1	4,1
Læringskultur	3,9	4,0	4,0
Mestring	3,9	4,0	4,0
Motivasjon	3,8	3,8	3,8
Elevdemokrati og medvirkning	3,7	3,7	3,6
Felles regler	4,1	4,1	4,1
Mobbing av andre elever på skolen	4,7	4,7	4,7
Utdanning og yrkesveiledning (ungdomsskolen)	3,6	3,7	3,7
Praktisk opplæring	3,0	3,2	3,2
Variert opplæring	3,7	3,8	3,8
Relevant opplæring	3,8	3,7	3,8
Innsats	4,1	4,1	4,1

Elevene i Målselvs skolen er jevnt over bedre fornøyd med læringsmiljøet enn elevene ellers i landet og vi ligger over eller likt på de fleste indeksene. For området læringskultur ligger vi litt under landssnittet, dette skyldes at elevene ikke er like fornøyd arbeidsroen i timene som landssnittet og at flere elever ikke synes skolearbeidet er viktig. På indeksen for mestring er det flere elever som ikke får til leksene uten hjelp. Utdannings og yrkesveiledninga har størst fokus etter jul i Målselvs skolen så det er naturlig at den indeksen ikke får så god score når elevundersøkelsen forgår i november.

Praktisk og variert opplæring får også dårlig score, det er nok et signal på at grunnskolen er blitt for teoretisk og her har vi ei utfordring med å gjøre opplæringen tilstrekkelig relevant og praktisk.

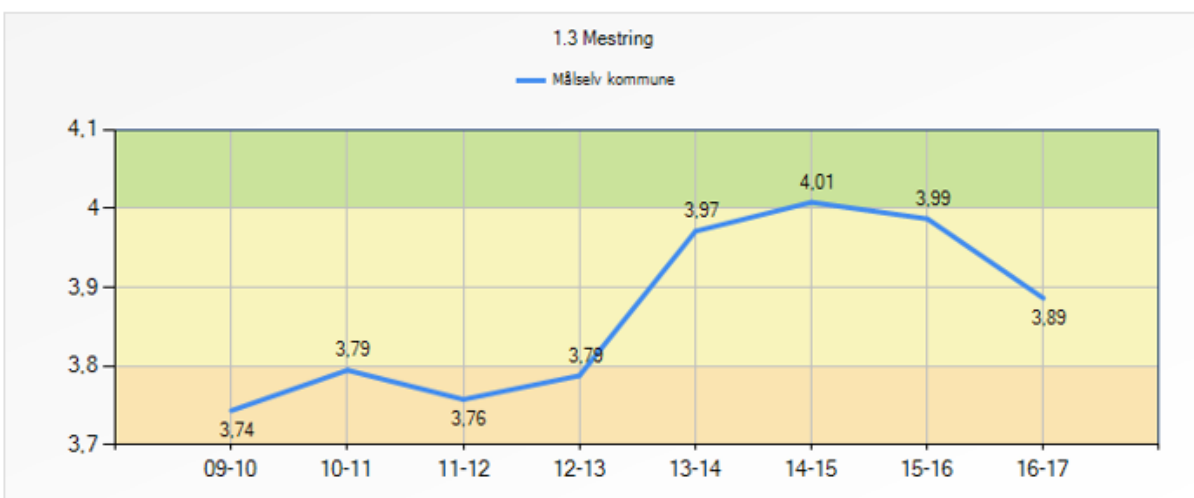
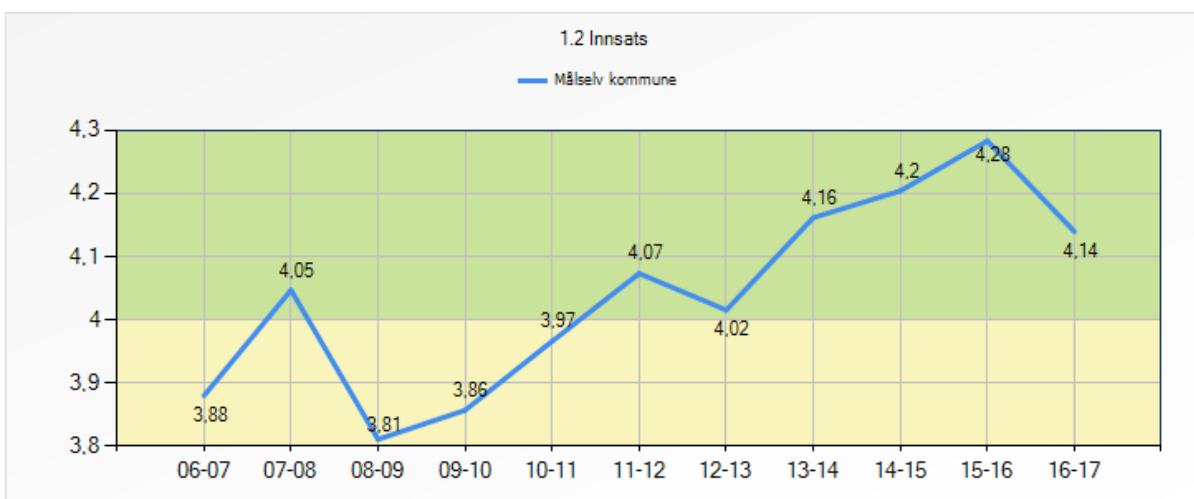
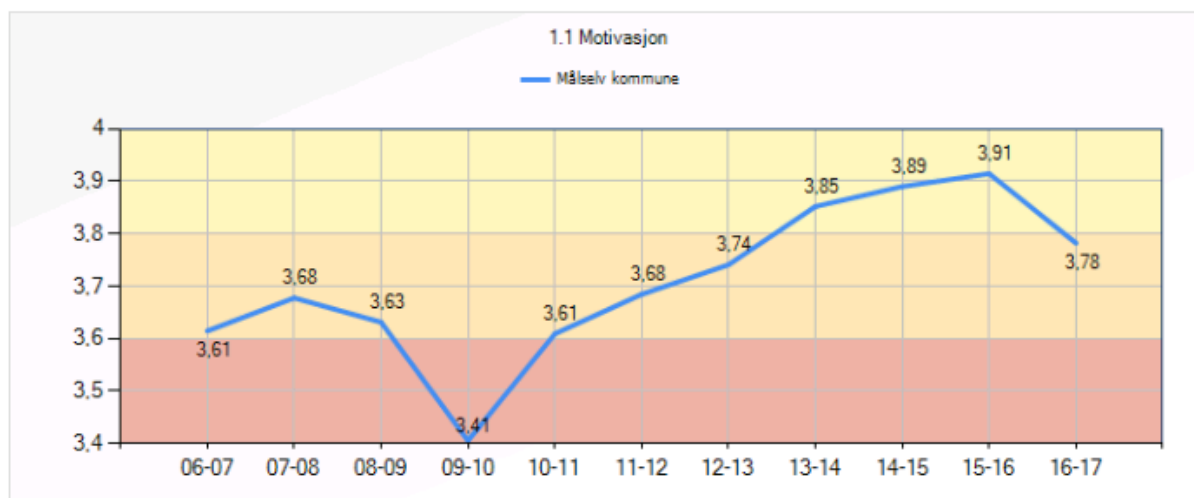
Foreldreundersøkelsen

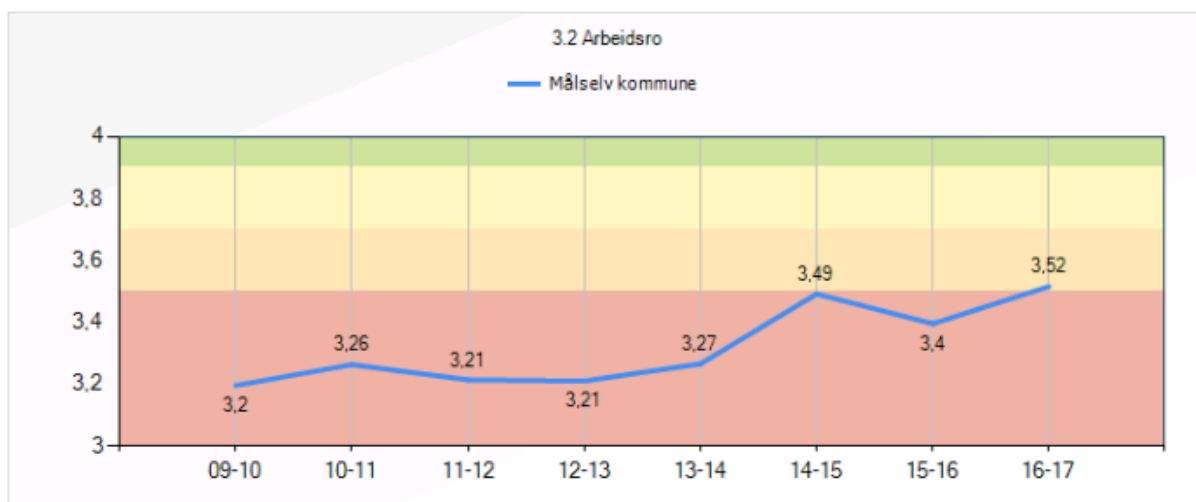
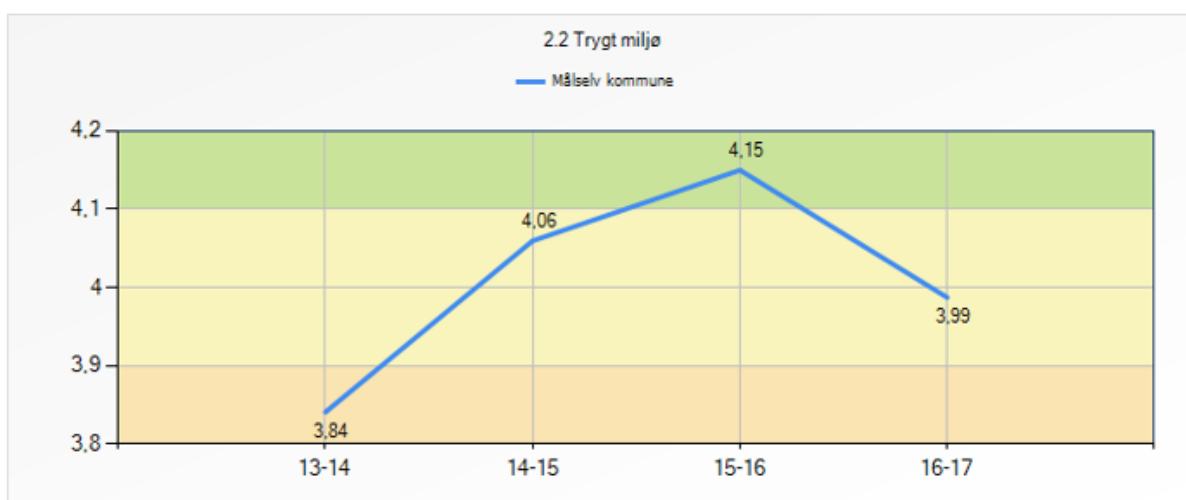
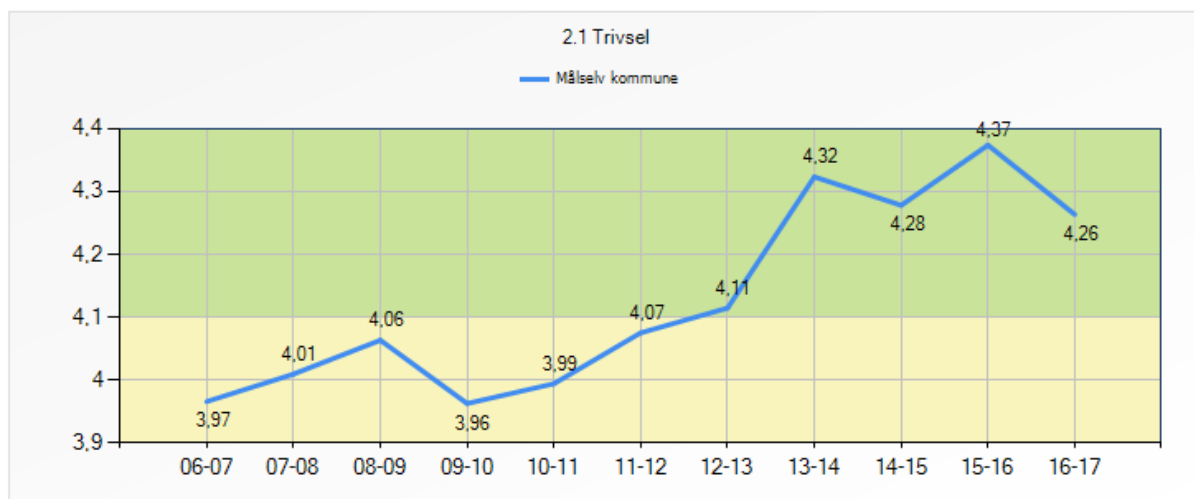
Spørsmål om læringsmiljø fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Barnet mitt trives på skolen	4,7	4,7	4,7
Barnet mitt har medelever å være sammen med i friminuttene	4,7	4,7	4,7
Barnet mitt er interessert i å lære på skolen	4,7	4,7	4,6
Barnet mitt liker skolearbeidet	4,2	4,2	4,2
Barnet mitt gleder seg til å gå på skolen	4,5	4,4	4,4
Barnet mitt fortsetter å jobbe selv om det som skal læres, er vanskelig	4,3	4,2	4,1
Jeg har inntrykk av at det er god arbeidsro i timene	3,5	3,6	3,7
Jeg har inntrykk av at i klassen til barnet mitt synes de det er viktig å jobbe godt med skolearbeidet	3,9	4,0	4,1
Jeg har inntrykk av at i klassen til barnet mitt vet elevene at det er greit å gjøre feil, fordi de kan lære av det	4,2	4,1	4,2
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får nok faglige utfordringer på skolen	4,5	4,3	4,4
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får oppgaver på skolen som han/hun klarer å løse på egen hånd	4,4	4,4	4,4
Jeg har inntrykk av at lærerne gjennomgår og forklarer nytt stoff, slik at barnet mitt forstår innholdet	4,3	4,3	4,3
Barnet mitt får lekser som han/hun greier å gjøre på egen hånd	4,2	4,2	4,2
Jeg har inntrykk av at lærerne sjekker at leksene er gjort.	4,0	4,2	4,3
Kommunikasjonen mellom hjem og skole er god.	4,4	4,5	4,4
Lærerne følger opp mine synspunkter om mine barns læring og utvikling	4,5	4,3	4,3

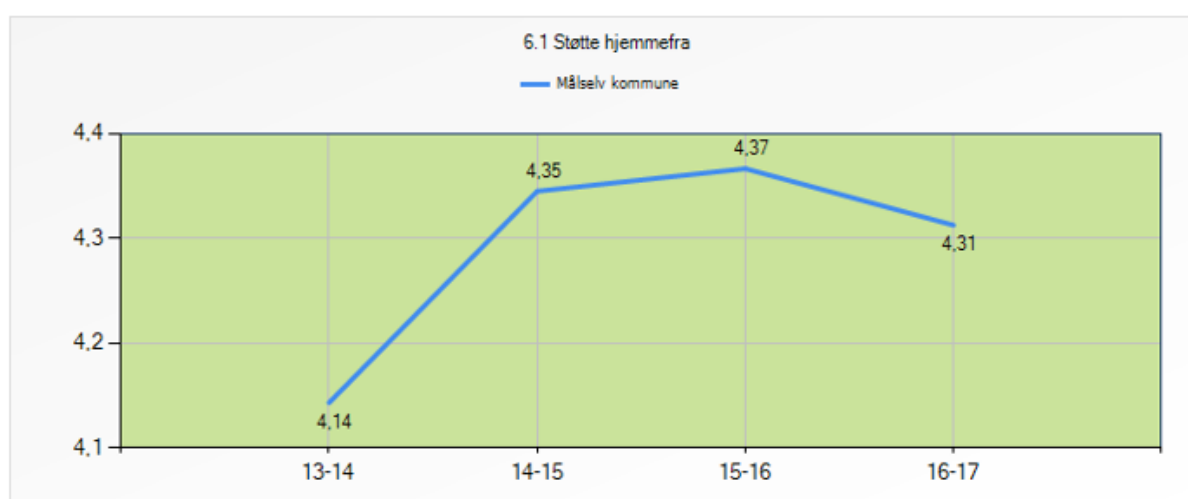
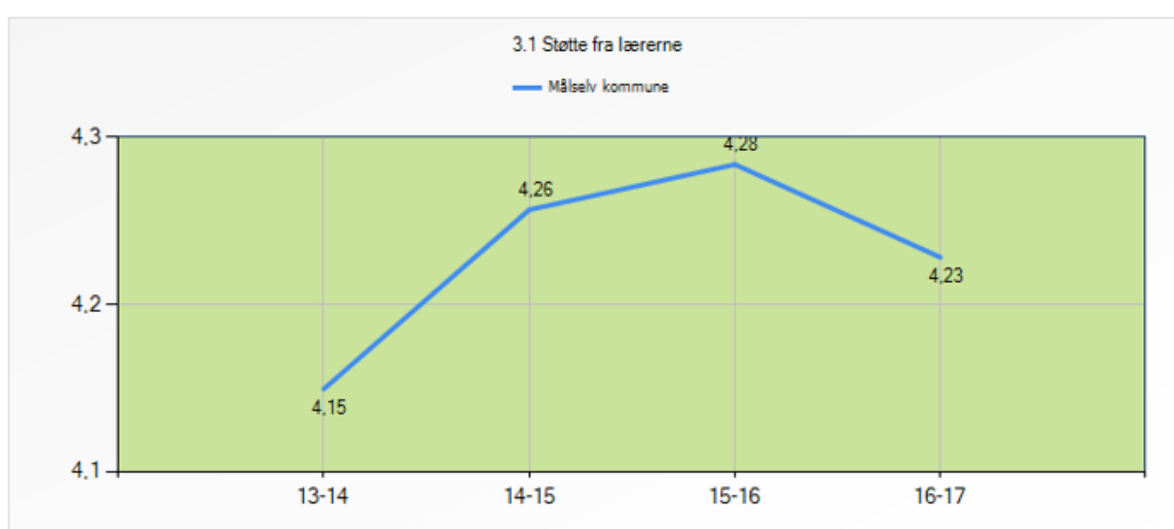
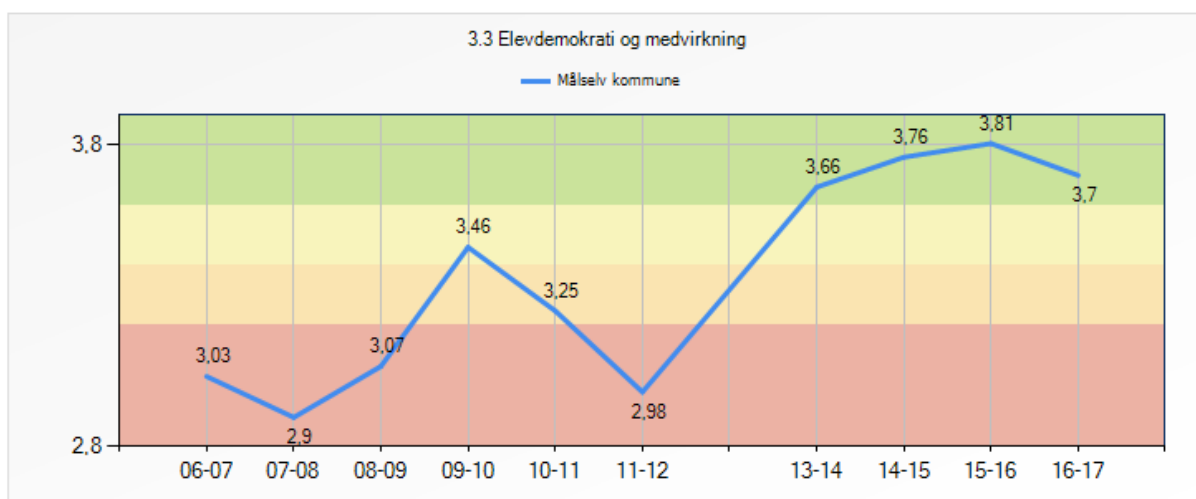
Foreldrene er generelt bedre fornøyd med læringsmiljøet enn landssnittet, men de vil ha mere arbeidsro i timene. På spørsmålene om det er viktig å jobbe godt med skolearbeidet er vi litt lavere en fylkes og landssnitt. På lærernes kontroll av leksene har vi en markant nedgang fra i fjor og foreldrene ønsker bedre kommunikasjon med skolen.

Utvikling over tid

Elev- og foreldreundersøkelsen viser tilstanden i oktober/november hvert år. Det er interessant å se om resultatene blir bedre eller dårligere over tid. Vi har derfor valgt å ta med noen grafer fra elevundersøkelsene som viser utviklingen i læringsmiljøet over tid.

Indeksene for læringsmiljøet har vist en fin stigning de siste årene, men i 2016 har vi hatt en liten nedgang på mange områdene, både på elevenes innsats, lærernes innsats og støtten heimefra. Likevel er våre elever bedre fornøyd med læringsmiljøet enn på fylkes og landsplan. På arbeidsro har vi derimot hatt en bedring fra 2015. Ser man nøyerer på tallene er nedgangen forholdsvis liten selv om det på grafene kan se dramatisk ut. En endring på rundt 2 tideler på indeksene regnes som normale variasjoner såfremt at tendensen ikke fortsetter neste år.

Mobbing

Vi har valgt også i år å ta med et eget kapittel om mobbing, men her er det viktig å være klar over endringene som er gjort i elevundersøkelsen fra høsten 2016.

- Utdanningsdirektoratet har fjernet spørsmålene om krenkelser som tidligere kom før spørsmålet om mobbing. De ulike formene for krenkelser er nå brukt som eksempler på mobbing.
- Elevene får spørsmål om de er blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene, og hvor ofte. Deretter blir de spurt om hva slags mobbing de blir utsatt for.
- Det er lagt til egne spørsmål om «voksenmobbing» og digital mobbing. Elevene får også spørsmål om de selv har mobbet noen.
- Definisjonen på mobbing er justert noe, for å gjøre den mer elevvennlig. Det er blant annet lagt inn flere eksempler på mobbing.

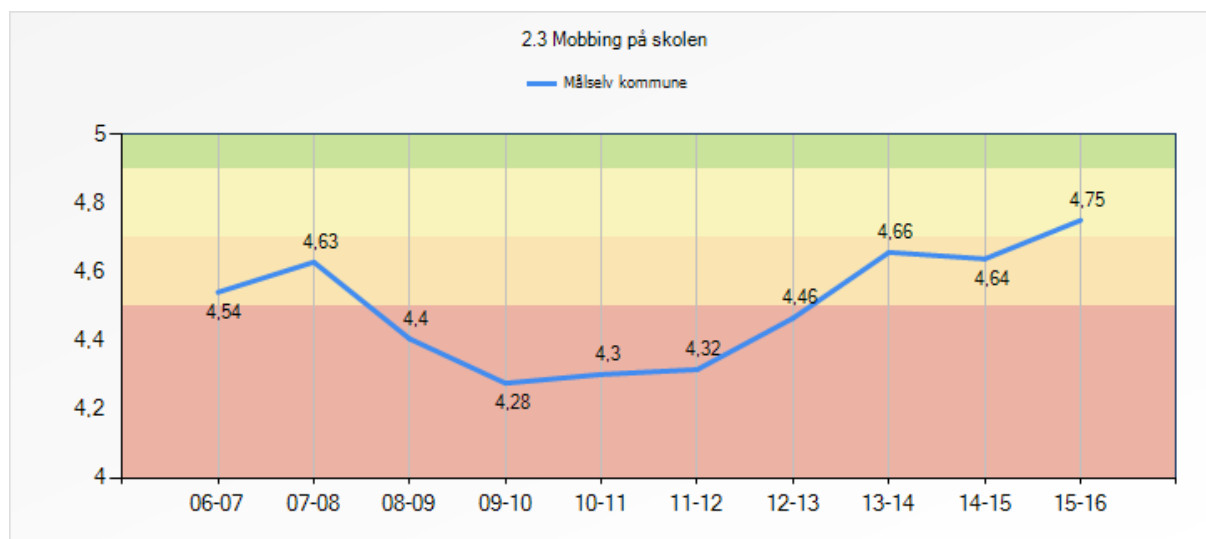
Dette er definisjonen elevene blir presentert for i elevundersøkelsen fra høsten 2016:

- «Med mobbing mener vi gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg.
- Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.»

Utdanningsdirektoratet antar at mobbeandelen kommer til å øke noe fordi hendelsene som før inngikk i spørsmålene om krenkelser, nå inngår i spørsmålet om mobbing. I tillegg er det etter mobbe-definisjonen lagt inn flere eksempler på hva som kan være mobbing. Det kan også føre til noe mer rapportert mobbing.

Ulempen med å endre elevundersøkelsen er at vi ikke direkte kan sammenlikne høstens resultater om mobbing med tidligere år. Utdanningsdirektoratet mener likevel at argumentene for å endre undersøkelsen veier tyngre enn hensynet til brudd i statistiske tidsserier på nasjonalt nivå. Målet er, og har alltid vært, at elevundersøkelsen skal gi et riktigst mulig bilde av hvordan elevene har det.

Figuren nedenfor viser utviklingen i mobbingen de siste 10 årene fram til høsten 2015 der vi ser at det har vært en positiv utvikling de siste årene. De forskjellige klassetrinnene har omtrent samme utvikling med unntak av 5. klassetrinn som i 2015 hadde en kraftig forverring i mobbetallene.

Spørsmål om mobbing fra elevundersøkelsen 2016	Målselv	Troms	Nasjonalt
Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene	4,7	4,7	4,7
Er du blitt mobbet digitalt de siste månedene	4,8	4,9	4,9
Er du mobbet av voksne på skolen de siste månedene?	4,8	4,9	4,9
Har du vært med på å mobbe andre digitalt de siste månedene?	5,0	5,0	5,0
Har du selv vært med på å mobbe andre elever på skolen	4,9	4,9	4,9

Spørsmål om mobbing fra foreldreundersøkelsen 2016	Målselv	Troms	Nasjonalt
Skolen håndterer mobbing av elever på en god måte	4,0	3,9	4,0

Tallene fra elevundersøkelsen i 2016 viser at vi ligger omtrent på nivå med tallene for fylket og landet, men litt under på digital mobbing og mobbing fra voksne. Ser vi utviklingen fra 2015 så ligger vi faktisk på samme nivå (mellom 4,7 og 4,8 mens vi i fjor var på 4,75). Vi har altså ikke fått noen særlig nedgang slik som UDIR hadde forventet. Fra foreldreundersøkelsen er foreldrene på samme nivå som landssnitt på hvordan de oppfatter at skolene håndterer mobbing. Her har vi en forbedring fra 3,8 til 4,0 fra 2015 og det er positivt.

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene	Målselv	Troms	Nasjonalt
5. klassetrinn	4,6	4,6	4,6
6. klassetrinn	4,6	4,7	4,7
7. klassetrinn	4,6	4,7	4,7
8. klassetrinn	4,8	4,8	4,7
9. klassetrinn	4,7	4,7	4,7
10. klassetrinn	4,8	4,7	4,7

I 2015 skilte 5. klassetrinn seg ut med svært dårlige mobbetall uten at skolene kunne finne noen spesiell årsak til dette. De falt fra 4,81 i 2014 til 4,37 i 2015. Resultatene i år (se tabell ovenfor) viser at disse elevene har vesentlig bedre tall nå i år og er bare 0,1 under landssnittet. Årets 5. trinn har tilsvarende resultat som fylket og landet i likhet med hele ungdomstrinnet. Hvis vi se på de kjønnsmessige forskjellene er det flere jenter enn gutter som svarer at de blir mobbet.

Kommentar

Læringsmiljøet er de miljømessige faktorene i skolen som har innflytelse på elevenes faglige og sosiale utvikling. Egenvurderingene fra skolene, svarene fra elev- og foreldreundersøkelsen viser at tilstanden på læringsmiljøet er god for Målselvs skolen. Tallene for 2016 er jevnt over bedre eller likt med fylkes- og landssnittet og dette må vi si oss fornøyd med selv om det er en liten nedgang på noen av tallene fra 2015.

Statusen for 2016 og utviklingen de siste årene har vært svært positiv og skyldes det store fokuset og massive arbeidet med læringsmiljøet. Målselvs skolen sitt arbeid med relasjoner, klasseledelse og pedagogisk analyse som følge av deltagelsen i Læringsmiljøprosjektet og arbeidet med LP-modellen har gitt endring i skolehverdagen. Skolenes systematiske og planmessige arbeid med

trivselsfremmende tiltak, tiltak mot mobbing, avdekking av mobbing og andre planlagte tiltak i årshjulet for læringsmiljø har hatt en ønsket effekt. Bruken av programmene Zippys venner på barnetrinnet og MOT på ungdomstrinnet anses også som å ha god effekt. Det kan også nevnes at 2 av skolene i kommunen har hatt tilsyn fra Fylkesmannen på «arbeidet med elevenes psykososiale miljø» der avvikene er lukket uten at skolene har fått noen pålegg.

Skolenes egenvurdering viser noen områder der praksisen må forbedres. Flere av disse områdene samsvarer med både elevenes og foreldrenes svar.

Områder der praksisen må forbedres:

- Elevenes ressurser kan utnyttes bedre
- Foreldre og elever må få mere medinnflytelse
- Uteområdene må stimulere til fysisk aktivitet og læring på alle trinn
- Bedre og hyppigere vedlikehold av skolebygninger og uteområder
- Forbedre arbeidsroen i timene
- Mere praktisk tilrettelagt undervisning
- Forbedre kommunikasjonen mellom heim og skole

I løpet av 2016 har de fleste skolene i kommunen blitt utfordret både på læringsmiljøet og faglig ved at miljøfaglig kompetanse har blitt mere etterspurt i forbindelse med elever med sammensatte utfordringer. Tilstrekkelig miljøfaglig kompetanse vil i framtida bli svært viktig på alle skolene.

Tallene for mobbing i Målselvskolen er omtrent på samme nivå som gjennomsnittet i landet og fylket. Det er ingen klassetrinn som har store avvik, men det er flere jenter som opplever å være mobbet enn hos guttene.

Kommunens system for kvalitetssikring i skolen.

Kvalitetsplanen er bygd på nasjonale føringer og vil sikre at Målselvskolen etterlever nasjonale krav. Kvalitetsplanen for Målselvskolen skal i et tre-årig perspektiv gi kvalitetsmessige føringer for målene i økonomiplanen.

Det er en forutsetning for å oppnå gode resultater at Målselvskolen tar i bruk analytiske verktøy som er lært gjennom implementering av læringsmiljø og pedagogisk analyse (LP-modellen) i tillegg til analyser av nasjonale prøver, kartleggingsprøver og annet forskningsbasert materiell. De metodene som er implementert i Målselvskolen skal brukes aktivt og utviklingsarbeidet skal bygge på forskning.

I forskrift til opplæringsloven § 2-1 *Skolebasert vurdering* heter det at skolen jevnlig skal vurdere i hvilken grad organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringa medvirker til å nå målene i læreplanen. Skoleeier skal påse at denne vurderinga blir gjennomført i henhold til forutsetningene. I tillegg stiller opplæringsloven § 13-10 krav til skoleeier om å ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir oppfylte.

Kommentar

Det er tett kontakt mellom skoleeier og skolene i Målselv, både i månedlige rektormøter og den daglige dialogen legges det føringer for arbeidet i tillegg til at kommunens kvalitetssystem brukes for å sikre at rutiner og handlingsplaner følges. I 2016 har denne kontakten blitt enda tettere ved at skoleeier besøkte alle skolene før skolestarten i høst. Hensikten med disse møtene var «å se skolene og de ansatte» og «å bli sett». På dette besøket ble skoleeiers forventninger til skolene og de ansatte presisert. Hovedvekten med besøket var: elevens ve og vel, elevens læring og rolleavklaringer. Bruken av førende nasjonale dokumenter og kommunens kvalitetsplan ble også presisert. Skolene fikk gi uttrykk for hvilke ønsker de hadde til skoleeier og særskilte utfordringer de hadde. Tilbakemeldingene fra skolene på dette besøket var veldig bra.

For å følge opp intensjonene i kvalitetsplanen om skoleeiers kontroll ble det også gjennomført skolebesøk i januar/februar 2017 der skoleeier brukte en hel dag på hver skole for oppfølging av status for 2016 både med rektor, utviklingsgruppa, lærerne og elevrådet. På disse besøkene var temaene:

- Læringsresultat og analyse av nasjonale prøver
- Læringsmiljø
- Vurdering
- Utviklingsarbeid
- Brukermedvirkning
- Medarbeiderundersøkelsen
- Møte med elevrådet

Skoleeier følger opp kvalitetsplanen ved at skolenes kompetanseheving og satsinger er i tråd med satsingsområdene i planen i tillegg til deltagelse i nasjonale satsinger som underbygger arbeidet med planen. Høsten 2017 vil arbeidet med å revidere kvalitetsplanen starte opp. Fra skolestarten i 2017 vil skoleeier ta i bruk et digitalt årshjul (1310.no) som skal sikre at opplæringsloven blir fulgt. Dette programmet vil lette både kontroll og dokumentasjon slik at skoleeier får enda bedre system for at kravene i opplæringsloven og forskriftene etterleves.

